



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Άριθμ. Πρωτ./ΕΞ. 2818 /2022 Έν Αθήναις τῇ 19ῃ Ἀπριλίου 2022

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ὑπ' ἀριθμ. 42

Πρὸς
Ἄπαντα τὸν Ἱερόν Κλῆρον
καί τὰς Μοναστικές Ἀδελφότητες
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἐνταῦθα

Σεβαστοὶ καὶ ἀγαπῶντες ἡμεῖς, Ἱεροὶ Μοναχοὶ Ἀδελφοὶ,
Διὰ τοῦ παρόντος διαβιβάζομεν ὑμῖν συνημμένως τὸ ΜΗΝΥΜΑ τοῦ

Μακαριωτάτου Ποιμενάρχου ἡμῶν, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. κ. Ἱερωνύμου Β', διὰ τὸ Πάσχα 2022 καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως
ἀναγνωσθῇ κατὰ τὴν Ἀναστάσιμον Θεῖαν Λειτουργίαν.

Ὡσαύτως, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως ἀναρτήσετε αὐτὸ εἰς τὰς
τηρουμένας ἱστοσελίδας καὶ τοὺς πίνακας ἀνακοινώσεων τῶν περὶ ὑμᾶς
Ἱερῶν Ναῶν, μερμνήσετε δέ διὰ τὴν διάδοσιν αὐτοῦ εἰς τὸ
Χριστεπώνυμον πλήρωμα δι' οἰουδήποτε προσφόρου τρόπου.

Χρῆσις Ἀναστάσι!
Ἐντολῇ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου
Ο ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΣ

Ἐπιφ. Ζ. Ζαχαρίας
Ἀρχιμ. Βασίλας Θεοχάρης



† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β'

Αριθ. πρωτ./ΕΞ/ 2734 /2022 Έν Αθήναις τῇ 14ῃ Ἀπριλίου 2022

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β'

**ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΚΛΗΡΟ
ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΙΣΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΛΗΡΩΜΑ
ΤΗΣ ΘΕΟΣΩΣΤΟΥ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ**

ΜΗΝΥΜΑ ΠΑΣΧΑ 2022

**Ἀδελφοί μου καί τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,
Χριστός Ἀνέστη!**

Δέν ὑπάρχει κανένα ἐκπληκτικότερο ἄκουσμα. Δέν ὑπάρχει κανένα οὐσιαστικότερο ἄγγελμα ἀπό αὐτή τήν ὁμολογία: Ὁ «Χριστός ἀνέστη» καί νίκησε τόν θάνατο. Ὁ «Χριστός ἀνέστη» γιά νά μήν ξαναπεθάνει ποτέ καί μέ τόν θάνατό Του καί τήν Ἀνάστασή Του ἐχαρίσατο «τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωῆν» .

Ἀνασταίνεται ὁ Χριστός καί ἀνασταίνει μαζί Του ὅλους ἐμᾶς. Μᾶς ἀφέλκει ἀπό τά βάθη τοῦ Ἄδη καί μᾶς χαρίζει τήν προοπτική καί τήν ἐλπίδα τῆς ζωῆς «τοῦ μέλλοντος αἰῶνος», τῆς Βασιλείας Του τῆς αἰώνιας καί ἀληθινῆς. Γι' αὐτό καί τήν ἅγια Νύκτα τῆς Ἀναστάσεως ἀνατέλλει ἡ λαμπρή καί χαρμόσυνη Ἡμέρα τῆς αἰωνιότητος καί ὅλος ὁ κόσμος πλημμυρίζει ἀπό τό ἀνέσπερο Φῶς της: «Νῦν πάντα πεπλήρωται φῶς, οὐρανός τε καί γῆ καί τά καταχθόνια»¹.

Αὐτές τίς πρῶτες ὥρες μετά τήν Ἀνάσταση, τό πένθος καί ὁ θρῆνος μοιάζουν νά ἐγκαταλείπουν τή ζωή τῶν ἀνθρώπων. Δέν θά περάσουν ὅμως πολλές ἡμέρες ἀπό αὐτό τό ἱερό πανηγύρι καί ἡ τραγικότητα τῆς καθημερινότητος θά μᾶς

¹ Τροπάριο γ' ὡδῆς Ἀναστάσιμου Κανόνος



† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

όδηγήσει στη διαπίστωση ότι ο πόνος και το πένθος δέν παύουν
νά συνοδεύουν τά βήματά μας στόν παρόντα κόσμο.

Καί τότε γεννιοῦνται εὐλόγα ἐρωτήματα: Πῶς νικήθηκε ὁ
θάνατος; Ποιά ζωὴ μᾶς χάρισε ὁ Χριστός ὅταν γύρω μας
ἐξακολουθοῦν οἱ ἄνθρωποι νά ὑποφέρουν, νά ἀσθενοῦν, νά
διώκονται; Πῶς γίνεται νά εἶναι ἀκόμη ὑπαρκτή ἡ
πραγματικότητα τοῦ θανάτου; Ὁ πόλεμος πού ξέσπασε στήν
εὐρωπαϊκὴ μας γειτονιά καθιστᾷ τό ἐρώτημα πιεστικό. Ἡ
πληροφορία καί ἡ εἰκόνα πού ἔρχονται, πλούσια λόγω τῆς
τεχνολογίας, ἀναδεικνύουν τίς διαστάσεις τοῦ προβλήματος
ἐπώδυνα, προκλητικά γιά τίς συνειδήσεις μας. Νοιώθουμε τόν
πόνον νά κορυφώνεται σπαραχτικά. Ὁ θάνατος φαίνεται νά
θριαμβεύει.

Τήν ἀπάντηση σ' αὐτά τά ἐρωτήματα θά τήν ἀνακαλύψουμε
στή φράση τοῦ ἀναστάσιμου παιάνα τῆς Νίκης: «θανάτω
θάνατον πατήσας». Ὁ Χριστός χρησιμοποιεῖ κατόπιν
ἐλεύθερης ἐπιλογῆς τόν δικό Του ἐκούσιο θάνατο καί νικᾷ κατά
κράτος τόν θάνατο γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους. Γί' αὐτό καί ἡ
ζωὴ πού χαρίζει στούς «ἐν τοῖς μνήμασι» δέν προσφέρεται
μέσα σέ ἰδανικές συνθήκες, πού οὕτως ἢ ἄλλως δέν ὑπάρχουν
στήν ἱστορία, δέν εἶναι ἀσχετη μέ τά μνήματα, ἀλλά εἶναι ζωὴ
πού ἐκπηγάζει ἀπό τά μνήματα καί συνεχίζεται παράλληλα μέ
τήν ὑπαρξή τους. Ἀναμετρᾶται καθημερινά μέ τόν θάνατο καί
τελικά τόν ὑπερβαίνει.

Πρό Χριστοῦ οἱ ἄνθρωποι προσεγγίζαμε ὅλα τά γεγονότα καί
τά φαινόμενα τῆς ζωῆς ὑπό τόν φόβο καί τήν ἀπειλή τοῦ
θανάτου. Μετά Χριστόν οἱ ἄνθρωποι, ἐντεταγμένοι στό
Πανάγιο Σῶμα Του, τήν Ἐκκλησία, βλέπουμε ὅλα τά γεγονότα
καί τά φαινόμενα τοῦ θανάτου ὑπό τό ἀνέσπερο καί Ἅγιο Φῶς
τῆς Ἀναστάσεως, τῆς ζωῆς καί τῆς ἀθανασίας. Ὁ θάνατος, ὁ
ὁποῖος πρὶν ἀπό τήν Ἀνάσταση ἦταν ὁ «ἔσχατος ἐχθρός», τώρα
πιᾶ καταργεῖται καί ἐξελίσσεται σέ θρίαμβο τῆς ἀγάπης τοῦ
Θεοῦ, εἴσοδο στήν ἀληθινὴ ζωὴ.



† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β'

Άδελφοί μου και παιδιά μου,

Ἡ Ανάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν μπορεῖ νά ἐξαντλεῖται σέ κάποιες πασχαλινές εὐχές μέ ἀόριστο περιεχόμενο καί ξύλινη γλώσσα. Ἡ Ανάσταση εἶναι μυστήριο καί ὑποστασιάζεται σέ ἓνα πρόσωπο: «Ἐγώ εἰμί ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή»² μᾶς λέει ὁ Χριστός καί μᾶς καλεῖ σ' ἓναν ἀγῶνα πίστεως πού γεννᾷ τήν ἀθανασία: «ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἄν ἀποθάνῃ, ζήσεται»³. Ἡ Ανάσταση δέν εἶναι ἰδεολογία, εἶναι σχέση. Δέν τήν ὑφίστασαι, τήν ἐπιλέγεις καί τήν ζεῖς μέσα ἀπό τήν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη καί τήν ἀγάπη.

Αὐτή ἡ διαπίστωση νοηματοδοτεῖ τή σημερινή Ἑορτή καί τή μεταβάλλει σέ «πανήγυριν πανηγύρεων». Αὐτό εἶναι τελικά τό Πάσχα τοῦ Κυρίου μας, αὐτή καί ἡ ἀποκάλυψη τοῦ ὕστατου νοήματος καί τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεώς μας.

Εὐχομαι ὀλόψυχα ἔτσι νά ζοῦμε τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καί τό ἀνέσπερο Φῶς τῆς νά καταυγάζει τή ζωή μας.

Ἀληθῶς Ἀνέστη ὁ Κύριος!



Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Ἰερώνυμος Β'

† ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος Β'

2 Ἰωάν. 11, 25

3 Ἰωάν. 11, 26